

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων που αφορά την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της κυβέρνησης του Καναδά που θα αφορά την επεξεργασία των εκ των προτέρων πληροφοριών σχετικά με τους επιβάτες (API)/και των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR) [COM(2005) 200 τελικό]

(2005/C 218/06)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Λαμβάνοντας υπόψη του

τη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ειδικότερα το άρθρο 286,

το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το άρθρο 8,

την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,

τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και ειδικότερα το άρθρο 41,

την αίτηση για γνωμοδότηση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, που παρελήφθη στις 26 Μαΐου 2005, προερχόμενη από την Επιτροπή,

ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

1. Εισαγωγή

1. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει ικανοποίηση διότι ζητήθηκε η γνώμη του σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Με τον τρόπο αυτόν επιβεβαιώνεται η άποψη που είχε εκθέσει ο ίδιος με το έγγραφο προσανατολισμού του, της 18ης Μαρτίου 2005 («ο ΕΕΠΔ ως σύμβουλος των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, σχετικά με τις προτάσεις νομοθετημάτων και άλλα σχετικά έγγραφα»), σύμφωνα με την οποία τα συμβουλευτικά καθήκοντα καλύπτουν και την σύναψη συμφωνιών μεταξύ της ΕΚ και τρίτων χωρών ή/και διεθνών οργανισμών, οι οποίες αφορούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
2. Δεδομένης της επιτακτικής φύσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, το προοίμιο της απόφασης του Συμβουλίου θα πρέπει να αναφέρει την παρούσα γνωμοδότηση.
3. Κατά την εκπόνηση της προκειμένης συμφωνίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Κοινότητας και Καναδά, σύμφωνα με το αιτιολογικό της, ελήφθη υπόψη μια απόφαση της Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 25 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, κατά την οποία η σχετική αρμοδία καναδική αρχή θεωρείται ότι παρέχει επαρκές επίπεδο προστασίας για δεδομένα των κατηγοριών API/PNR («Η απόφαση της Επιτροπής»). Κατά τη γνώμη του ΕΕΠΔ, η απόφαση της Επιτροπής θα έπρεπε επίσης να έχει αποσταλεί προς διαβούλευση, εφόσον είναι μέρος της από κοινού νομικής δέσμης.

4. Η προκειμένη πρόταση είναι η δεύτερη εν σειρά, μετά την συμφωνία της 17ης Μαΐου 2004 ⁽¹⁾ μεταξύ Ευρωπαϊκής Κοινότητας και Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, η νομιμότητα της οποίας αμφισβητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δυνάμει του άρθρου 230 της Συνθήκης ΕΚ. Ο ΕΕΠΔ, με την παρέμβασή του ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υποστήριξε το αίτημα του Κοινοβουλίου να ακυρωθεί η συμφωνία.

2. Η ουσία της συμφωνίας

5. Η προκειμένη πρόταση συμφωνίας είναι της ίδιας φύσεως με την συμφωνία που συνήφθη με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Συνδέεται με απόφαση της Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 25 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, σκοπός της δε είναι η βελτίωση της δημοσίας ασφαλείας και η επιβολή στον αερομεταφορέα της υποχρέωσης να μεταβιβάζει δεδομένα σε τρίτη χώρα.
6. Ως προς την ουσία, ωστόσο, υπάρχουν μείζονες διαφορές, όπως επεσήμαναν δύο γνωμοδοτήσεις της ομάδας προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του άρθρου 29 ⁽²⁾. Ο ΕΕΠΔ τονίζει τέσσερις ουσιαστικές διαφορές που θα αποτελέσουν στοιχεία και της όλης παρουσίας γνωμοδότησης. Εν πρώτοις, η πρόταση προβλέπει ένα σύστημα «προώθησης» (και όχι ένα σύστημα «προσέλκυσης»), πράγμα που συνεπάγεται ότι οι αεροπορικές εταιρίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μπορούν να ελέγχουν την διαβίβαση των δεδομένων στις καναδικές αρχές. Δεύτερον, οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η καναδική πλευρά είναι δεσμευτικές (παράγραφος 1 του άρθρου 2 της συμφωνίας), αυτό δε συμβάλλει στο να είναι η πρόταση περισσότερο ισόρροπη από την αντίστοιχη που συνήφθη με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Τρίτον, ο κατάλογος των δεδομένων της κατηγορίας PNR που θα διαβιβάζονται είναι πιο περιορισμένος και δεν περιλαμβάνει «ανοικτές κατηγορίες» δεδομένων για τους επιβάτες, τα οποία θα μπορούσαν να αποκαλύψουν ευαίσθητες πληροφορίες. Υπέρ της συμφωνίας, τέλος, λειτούργησε ένα πολύ περισσότερο ανεπτυγμένο νομικό σύστημα προστασίας δεδομένων, το οποίο προσφέρει προστασία στο πρόσωπο το αφορώμενο από τα δεδομένα, η οποία περιλαμβάνει και εποπτεία από ανεξάρτητο Επίτροπο Δεδομένων. Η καναδική νομοθεσία ωστόσο δεν παρέχει πλήρη προστασία στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός των δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι καναδικές αρχές είναι η εξεύρεση λύσης για τους εν λόγω πολίτες.

3. Οι συνέπειες της οδηγίας 95/46

7. Υπό το σύστημα της οδηγίας 95/46/ΕΚ, η μεταβίβαση δεδομένων σε τρίτη χώρα εμπίπτει στον ορισμό της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων [σύμφωνα με το εδάφιο β) του άρθρου 2 της οδηγίας, «κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που διενεργούνται επί προσωπικών δεδομένων»] και, κατά συνέπεια, το Κεφάλαιο II της οδηγίας («Γενικοί κανόνες περί νομιμότητας της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων») εφαρμόζεται και στην διαβίβαση. Η έννοια του άρθρου 25 της οδηγίας επί του προκειμένου, είναι η παροχή μιας επί πλέον ασφάλειας για την περίπτωση της διαβίβασης σε τρίτη χώρα, καθώς, από την στιγμή της μεταβίβασης, τα δεδομένα δεν υπάγονται πια στην δικαιοδοσία κάποιου κράτους μέλους.
8. Η πρόταση για συμφωνία με τον Καναδά, σε συνδυασμό με την απόφαση της Επιτροπής υποχρεώνει τις αεροπορικές εταιρίες να διαβιβάσουν δεδομένα στον Καναδά. Πρέπει να καθοριστεί κατά πόσον η υποχρέωση αυτή τις παρεμποδίζει να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει η εθνική νομοθεσία που αποτελεί εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ, ειδικότερα του Κεφαλαίου II, και κατά πόσον, με τον τρόπο αυτόν επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας.
9. Το άρθρο 5 της οδηγίας υποχρεώνει τους ευρωπαϊούς αερομεταφορείς να επεξεργάζονται τα δεδομένα των κατηγοριών API και PNR, τα οποία περιέχονται στα αυτόματα συστήματα κράτησης θέσεων και στα συστήματα ελέγχου των αναχωρήσεων, όπως απαιτούν οι αρμόδιες καναδικές αρχές σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία. Η πρόταση δεν ορίζει ότι εφαρμόζεται το κοινοτικό δίκαιο και πιο συγκεκριμένα οι κανόνες περί επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, του Κεφαλαίου II της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Καθώς δεν υπάρχει διάταξη αυτού του είδους, οι αεροπορικές εταιρίες είναι δυνατόν να υποχρεωθούν να επεξεργάζονται δεδομένα, ακόμη και αν η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι κατά τα πάντα σύμφωνη με το Κεφάλαιο II της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Θα υποχρεούνται μόνον να ενεργούν σύμφωνα με τις ουσιαστικές διατάξεις του δικαίου του Καναδά.

⁽¹⁾ Υπόθεση C-317/04, που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ.

⁽²⁾ Πρόκειται για ένα ανεξάρτητο συμβουλευτικό σώμα που αποτελείται από αντιπροσώπους των αρχών προστασίας δεδομένων, των κρατών μελών, του ΕΕΠΔ και της Επιτροπής, και ιδρύθηκε με την οδηγία 95/46/ΕΚ. Ο ΕΕΠΔ αναφέρεται στην γνωμοδότηση 3/2004 περί του επιπέδου προστασίας που εξασφαλίζεται στον Καναδά για την διαβίβαση από τις αεροπορικές εταιρίες καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών και εκ των προτέρων πληροφοριών σχετικών με τους επιβάτες (11 Φεβρουαρίου 2004) και στην γνωμοδότηση 1/2005 περί του επιπέδου προστασίας που εξασφαλίζεται στον Καναδά για την διαβίβαση από τις αεροπορικές εταιρίες των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών και εκ των προτέρων πληροφοριών σχετικών με τους επιβάτες (19 Ιανουαρίου 2005).

10. Αν και όπως ελέχθη προηγουμένως και θα εξηγηθεί περαιτέρω με την παρούσα γνωμοδότηση, υπάρχει στον Καναδά ένα ανεπτυγμένο νομικό σύστημα προστασίας δεδομένων και δεν υπάρχει κανείς λόγος να κρίνουμε ότι η καναδική νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων παραβιάζει σοβαρά τα συμφέροντα των αφορωμένων από τα δεδομένα μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, επίσης δεν υπάρχει λόγος να εκλάβουμε ότι η καναδική νομοθεσία συμφωνεί πλήρως με όλες τις διατάξεις του Κεφαλαίου II της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Η παραδοχή αυτή δεν συνάγεται από την συμφωνία ούτε από την αιτιολογική έκθεση. Επί πλέον η παραδοχή αυτή δεν είναι νοητή διότι οι καναδικές αρχές δεν δεσμεύονται από καμία (μελλοντική) ερμηνεία της οδηγίας από το Δικαστήριο των ΕΚ ούτε υπάρχουν εγγυήσεις ότι μελλοντικές μεταβολές του καναδικού δικαίου (ή νέες ερμηνείες του από τα καναδικά δικαστήρια) θα συμφωνούν με το κοινοτικό δίκαιο.
11. Βάσει των προεκτεθέντων, ο ΕΕΠΔ συμπεραίνει ότι η συμφωνία συνεπάγεται τροποποίηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Για τον λόγο αυτόν, και ανεξάρτητα από δυνατή, σημαντική βλάβη των αφορωμένων από τα δεδομένα, θα πρέπει να δοθεί η συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 300 της Συνθήκης ΕΚ.
12. Ως προς αυτά, ο ΕΕΠΔ κρίνει ότι, εν γένει, τα θεσμικά ζητήματα ευρίσκονται έξω από το πεδίο της αποστολής του. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, ο ΕΕΠΔ εκφράζει την άποψή του, σχετικά με ένα ζήτημα αυτού του είδους, διότι η παραβίαση των προνομίων του Κοινοβουλίου οδηγεί σε τροποποίηση της οδηγίας και, με τον τρόπο αυτόν, επηρεάζει το επίπεδο της προστασίας των δεδομένων μέσα στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
13. Εναλλακτικώς, η συμφωνία θα ήταν δυνατόν να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλισθεί ότι η επεξεργασία των δεδομένων των κατηγοριών API/PNR από τις αεροπορικές εταιρίες θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την οδηγία 95/46/ΕΚ. Αν προστεθεί μια διάταξη με αυτό το περιεχόμενο, η συμφωνία δεν θα συνεπάγεται πια τροποποίηση της οδηγίας.

4. Περί της ουσίας της συμφωνίας με τον Καναδά

4.1 Έγκριση των κυρίων στοιχείων της πρότασης

14. Πέρα από τις διαδικαστικές προϋποθέσεις της έκδοσης της απόφασης ο ΕΕΠΔ εξέτασε κατά πόσον η προτεινόμενη συμφωνία, κατ' ουσίαν, προστατεύει επαρκώς τους αφορούμενους από τα δεδομένα, ιδίως δε τα θεμελιώδη δικαιώματά τους, κατά την έννοια του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΕ.
15. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει τις μείζονες διαφορές της πρότασης, συγκρινόμενης με τη συμφωνία που συνήφθη με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (βλέπε παράγραφο 6 παραπάνω). Ως συνέπειά τους, τα μειονεκτήματα της τελευταίας σε τρία μείζονα σημεία, δεν απαντώνται στην προκειμένη πρόταση, τουλάχιστον όχι στον ίδιο βαθμό.
16. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει περαιτέρω ότι η γνωμοδότηση της ομάδας προστασίας έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του άρθρου 29, με ημερομηνία 19ης Ιανουαρίου 2005, ενέκρινε τα κύρια στοιχεία της (προτεινόμενης) απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το πρόσφορο επίπεδο προστασίας που προσφέρει η Καναδική Υπηρεσία συνόρων [Canadian Border Service Agency (CBSA)]. Κατά την εκτίμηση της ομάδας οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η CBSA (το παράρτημα της απόφασης της Επιτροπής) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Ο ΕΕΠΔ προσυπογράφει τις διαπιστώσεις της ομάδας προστασίας έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του άρθρου 29, λαμβάνοντας υπόψη του και το ότι ο ανεξάρτητος Επίτροπος Προστασίας του Ιδιωτικού Βίου του Καναδά, εγκρίνει τους περιορισμούς της πρόσβασης στα δεδομένα των κατηγοριών API/PNR για λόγους υπαγομένους στην κυβερνητική πολιτική και στην επιβολή του νόμου⁽¹⁾.
17. Ο ΕΕΠΔ κρίνει ότι είναι σημαντικότερο, το σύστημα διάθεσης δεδομένων των κατηγοριών API και PNR να παρέχει στις ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρίες την δυνατότητα να ελέγχουν την επεξεργασία και τη μεταβίβαση των δεδομένων. Οι δραστηριότητες αυτές εμπίπτουν επομένως στην δικαιοδοσία των κρατών μελών, εφαρμόζεται δε το κοινοτικό δίκαιο.
18. Ως εξ ίσου σημαντικό κρίνεται το ότι το άρθρο 2 της πρότασης προβλέπει ρητώς ότι οι συμβαλλόμενοι συνεφώνησαν ότι τα δεδομένα των κατηγοριών API/PNR θα υφίστανται επεξεργασία όπως περιγράφεται από τις ανελημμένες δεσμεύσεις. Οι δεσμεύσεις, ως έχουν συναφθεί στην απόφαση της Επιτροπής, είναι επομένως δεσμευτικές.

⁽¹⁾ Βλέπε τη Δήλωση του Επιτρόπου, της 9ης Απριλίου 2003 (http://www.privcom.gc.ca/keyIssues/ki-qc/mc-ki-api_e.asp).

19. Ο ΕΕΠΔ τονίζει, τέλος, ότι είναι σημαντικό το να ιδρυθεί μια Κοινή Επιτροπή η οποία, μεταξύ άλλων, θα διοργανώνει κοινές ανασκοπήσεις. Αυτό καθιστά δυνατή των παρακολούθηση της εφαρμογής των νομοθετημάτων, πράγμα σημαντικότερο διότι τα νομοθετήματα είναι νέα και δεν υπάρχουν εμπειρίες από την εφαρμογή παρόμοιων πράξεων.
20. Στα πλαίσια αυτά και λαμβανομένης υπόψη της ανάλυσης που προβλέπεται από την παράγραφο 4.2 του εγγράφου προσανατολισμού που αναφέρεται από την παράγραφο 1 του παρόντος, ο ΕΕΠΔ εγκρίνει τα κύρια στοιχεία της πρότασης και αρκείται στο να σχολιάσει ορισμένα συγκεκριμένα σημεία:
- την ποσότητα και την φύση των δεδομένων των κατηγοριών API/PNR, που θα πρέπει να μεταβιβάζονται,
 - τον σκοπό της επεξεργασίας, που δεν περιορίζεται στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αλλά αφορά κάθε άλλο σοβαρό διασυνοριακό έγκλημα,
 - το άρθρο 3 της συμφωνίας, περί πρόσβασης, διόρθωσης και προσθήκης σημείωσης.

4.2. Ποσότητα και φύση των δεδομένων των κατηγοριών API/PNR

21. Το Παράρτημα II της πρότασης δεν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 95/46/EK, ούτε «ανοικτές κατηγορίες» δεδομένων των επιβατών, τα οποία αναλόγως του τρόπου με τον οποίο οι κατηγορίες αυτές συμπληρώνονται σε έντυπο, θα μπορούσαν να αποκαλύψουν ευαίσθητα δεδομένα αυτού του είδους (όπως διατροφικές επιλογές που αποκαλύπτουν θρήσκευμα ή δεδομένα ιατρικής φύσεως).
22. Η κατάσταση, ωστόσο, των Στοιχείων Δεδομένων της κατηγορίας PNR που πρέπει να συλλεγούν (παράρτημα II της πρότασης) περιλαμβάνει και στοιχεία που ενδέχεται να είναι σημαντικά υπό το πρίσμα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του επιβάτη ιδιαίτερα δε του ιδιωτικού του βίου. Ο ΕΕΠΔ αναφέρει την κατηγορία 10 (πληροφορίες για επιβάτες που πετούν συχνά), που θα μπορούσε να αποκαλύψει γεγονότα για την συμπεριφορά των επιβατών (αν και δεν περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες οι σχετικές με αυτούς τους επιβάτες) και την κατηγορία 23 (πληροφορίες APIS που ενδεχομένως έχουν συλλεγεί), η οποία περιέχει όχι μόνον το όνομα αλλά και άλλες πληροφορίες σχετικές με το διαβατήριο του επιβάτη.
23. Ο ΕΕΠΔ δεν είναι πεπεισμένος ότι η συμπερίληψη αυτών των κατηγοριών είναι αναγκαία και ανάλογη, προτείνει δε να επανεξετασθεί κατά πόσον χρειάζεται να συμπεριληφθούν αυτές οι κατηγορίες στο παράρτημα της συμφωνίας. Το γεγονός πάντως ότι οι κατηγορίες αυτές περιέχονται στον κατάλογο των δεδομένων δεν είναι καθ' εαυτό αρκετά σοβαρό ώστε να χρειάζεται επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας και, κατά την γνώμη του ΕΕΠΔ, δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε ακύρωση της συμφωνίας.

4.3 Ο σκοπός της επεξεργασίας των δεδομένων

24. Όπως έχουμε ήδη δει σε περιπτώσεις νομοθετημάτων που απαιτούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ο νομοθέτης δεν έχει περιορίσει το σκοπό της επεξεργασίας στην τρομοκρατία καθ' εαυτήν, αλλά επεξέτεινε τους σκοπούς για τους οποίους επιτρέπεται η επεξεργασία, ώστε να συμπεριλαμβάνονται και άλλα σοβαρά εγκλήματα ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, και η εν γένει επιβολή του νόμου.
25. Η προκειμένη πρόταση αναφέρει την καταπολέμηση άλλων σοβαρών εγκλημάτων διασυνοριακής φύσεως, περιλαμβανομένου του οργανωμένου εγκλήματος. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η CBSA (βλ. παράγραφο 12 παραπάνω) στις πληροφορίες επιτρέπεται να έχουν πρόσβαση άλλες καναδικές κρατικές υπηρεσίες, μόνον για τους ίδιους σκοπούς. Οι πληροφορίες θα διαβιβάζονται σε αρχές τρίτων χωρών μόνον για αυτούς τους σκοπούς και εφόσον διαπιστώνεται στην οικεία τρίτη χώρα επάρκεια σύμφωνα με το άρθρο 25 της οδηγίας 95/46/EK. Ο περιορισμός αυτός του σκοπού δεν παραβιάζει καθ' εαυτός τις διατάξεις της οδηγίας, ούτε τις αρχές στις οποίες αυτή στηρίζεται.

4.4 Προστασία των αφορωμένων από τα δεδομένα

26. Η συμφωνία περιέχει ρητές διατάξεις σκοπός των οποίων είναι η προστασία των συμφερόντων των αφορωμένων από τα δεδομένα. Ο ΕΕΠΔ τονίζει έντονα το άρθρο 3 της συμφωνίας, το οποίο αφορά την πρόσβαση, διόρθωση και προσθήκη σημείωσης. Δυνάμει αυτής της διάταξης οι αφορωμένοι από τα δεδομένα που διαμένουν μέσα στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματα πρόσβασης, διόρθωσης και προσθήκης σημείωσης, υπό τις ίδιες περιστάσεις με τους διαμένοντες στον Καναδά.

27. Η αναγνώριση των δικαιωμάτων αυτών δεν παρέχει καθ'εαυτή την αναγκαία προστασία στους αφορωμένους από τα δεδομένα. Θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι τα δικαιώματα όντως είναι δυνατόν να ασκηθούν στην πράξη.
28. Η έκταση και η ουσία των δικαιωμάτων αυτών καθορίζονται από το καναδικό δίκαιο. Προκειμένου να παρέχεται στον ευρωπαϊό πολίτη τον αφορώμενο από τα δεδομένα η αναγκαία προστασία, η σχετική νομοθεσία πρέπει να είναι προσιτή σε αυτόν, θα πρέπει δε να είναι δυνατόν να προβλεφθούν οι συνέπειές της για τον ίδιο. Προκειμένου να εκπληρωθεί αυτή η υποχρέωση, η ομάδα εργασίας για την προστασία δεδομένων του άρθρου 29, εισηγήθηκε να περιληφθεί το σχετικό καναδικό κανονιστικό πλαίσιο, ως παράρτημα, στην απόφαση της Επιτροπής.
29. Η εισήγηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή, αλλά η απόφαση της Επιτροπής και οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η CBSA παρέχουν μια επεξήγηση του σχετικού νομικού πλαισίου. Οι σχετικές πρόνοιες των δεσμεύσεων επιτρέπουν στους επιβάτες των πτήσεων να λαμβάνουν γνώση των δικαιωμάτων τους.
30. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι σημαντικό δεν είναι μόνον το να έχουν οι διαμένοντες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα επιβάτες των πτήσεων πρόσβαση στα νομοθετήματα, αλλά ότι εξίσου σημαντικό είναι το να έχουν πραγματική δυνατότητα να προσφύγουν σε δικαστήριο.
31. Προς τούτο, ο ΕΕΠΔ υποστηρίζει τη διαδικασία την οποία αναφέρει η πρόνοια 31 των δεσμεύσεων. Σύμφωνα με την διαδικασία αυτήν, ο Επίτροπος Προστασίας του Ιδιωτικού Βίου του Καναδά, μπορεί να εξετάζει καταγγελίες που θα παραπέμπουν σε αυτόν οι αρχές προστασίας δεδομένων των κρατών μελών, για λογαριασμό διαμενόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά τον ΕΕΠΔ μια διαδικασία αυτού του είδους ενδέχεται να είναι στην πράξη αποτελεσματικότερη από ένα τυπικό δικαίωμα προσφυγής των διαμενόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενώπιον των καναδικών δικαστηρίων.

5. Συμπεράσματα

32. Ο ΕΕΠΔ καταλήγει στα εξής συμπεράσματα:

- Το προοίμιο της απόφασης του Συμβουλίου θα πρέπει να περιέχει μνεία της παρούσας γνωμοδότησης.
- Θα έπρεπε να έχει ζητηθεί η γνώμη του σχετικά με την δυνάμει της παραγράφου 6 του άρθρου 25 της οδηγίας 95/46/ΕΚ απόφαση της Επιτροπής, με την οποία αναγνωρίζεται ότι η καναδική υπηρεσία συνόρων (Canadian Border Service Agency) παρέχει επαρκές επίπεδο προστασίας των δεδομένων των κατηγοριών API/PNR.
- Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 300 της Συνθήκης ΕΚ, θα πρέπει να δοθεί η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Εναλλακτικώς, η συμφωνία θα μπορούσε να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλίζεται ότι η επεξεργασία των δεδομένων των κατηγοριών API/PNR από τις ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρίες θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ.
- Ο ΕΕΠΔ εγκρίνει τα κύρια στοιχεία της προτεινόμενης συμφωνίας.

Έγινε στις Βρυξέλλες την 15η Ιουνίου 2005.

Peter HUSTINX

Ευρωπαίος Επόπτης Προσωπικών
Δεδομένων